

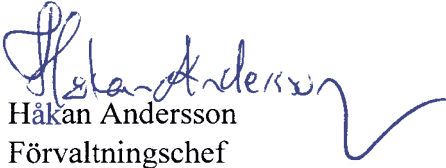
Handläggare
Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 072-459 93 10**Till**
Överförmyndarnämnden

Stockholms stads program för mänskliga rättigheter

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Som svar på remissen hänvisar överförmyndarnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag om ett program för Mänskliga rättigheter. I staden finns idag ett antal program som ersätts genom det nya programmet. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna godkänns enligt bilaga 1.
2. Stockholms Stadshus AB begärs att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna enligt bilaga 1.
3. Tidigare beslutade program enligt följande upphör att gälla:

- Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck 2018-2022 (Dnr 171-116/2017)
- Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 – 2022 (Dnr 171-1526/2016)
- Program för ett jämställt Stockholm 2018 – 2022 (Dnr 434-21/2017)
- Strategi för romsk inkludering 2018-2022 (Dnr KS 2018/000070)

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR programmet) ska ge vägledning för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Programmets mål är: *Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.*

Överförmyndarförvaltningen ser positivt på förslaget. Det nya förslaget leder till ett minskat antal program totalt då det ersätter flera tidigare. Då det finns flera program och styrdokument att följa i staden är detta en utmaning för stadens nämnder. Det kan även vara en utmaning att följa upp arbetet kring de styrdokument och program som finns.

Förvaltningen arbetar för att genom godmanskap stärka människors *egenmakt*, vilket är en del av vad programmet förespråkar. Det handlar om att bevaka huvudmannens rätt, sörja för person eller förvalta egendom. Det finns både vuxna huvudmän och barn.

Förvaltningen har även en viktig roll inför val, att påminna ställföreträdarna om att bevaka huvudmannens rätt att rösta.

En trappmodell har tagits fram i programmet. Modellen ska fungera som stöd för att införliva arbetet med mänskliga rättigheter i verksamheterna. Förvaltningen anser att denna modell bör konkretiseras med exempel för hur arbetet kan se ut på varje ”trappsteg”.

Bakgrund

Stockholms stad har haft flera olika program för att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Nu tar staden nästa steg och samlar arbetet i ett och samma program. Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Ärendet

Stockholms stad vill skapa en stad som är fri från all form av diskriminering och rasism och där alla människor kan få lika rättigheter och möjligheter. Program för mänskliga rättigheter har tagits fram för att stötta verksamheterna att arbeta med dessa frågor. Till programmet ska handlingsplaner tas fram.

Handlingsplaner som ska tas fram:

- Att motverka rasism
- Barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad

- De nationella minoriteternas rättigheter
- Ett jämställt Stockholm
- Lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck (hbtqi)
- Romsk inkludering

Det nya programmet för de mänskliga rättigheterna är ett styrdokument som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna, eller MR-programmet, är det senaste steget i arbetet med att säkerställa att alla människors rättigheter efterlevs i staden. Programmet består av tre fokusområden: *kunskap och information, välfärd och service, och delaktighet och inflytande.*

Stadsledningskontoret kommer fortsätta följa upp alla nämnders och bolagsstyrelserns arbete för mänskliga rättigheter inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Utöver detta ska stadsledningskontoret vartannat år göra en bedömning av stadens arbete som helhet med utgångspunkt i nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering i verksamhetsberättelsen, övrig relevant statistik och modell för arbetet med mänskliga rättigheter. Bedömningen ska sammanställas i en rapport som lämnas till kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

Förslaget har remitterats till ett flertal nämnder inom staden samt externa förbund och organisationer för yttrande senast den 3 oktober 2024. Inom överförmyndarförvaltningen har ärendet beretts av förvaltningens stab.

Förvaltningens synpunkter

Överförmyndarförvaltningen ser positivt på förslaget. Det nya förslaget leder till ett minskat antal program då det ersätter flera tidigare. Det finns flera program och styrdokument att följa i staden och detta kan vara en utmaning för nämnderna. Det kan även vara en utmaning att följa upp arbetet kring de styrdokument och program som idag finns. Det är därför positivt att samla ihop frågor om rättigheter i ett och samma dokument och ta fram handlingsplaner för stöd. Överförmyndarförvaltningen uppmuntrar till att komplettera handlingsplanerna med utbildningsmaterial samt utbildningsfilm som stöd för kompetenshöjande insatser i nämnderna.

Programmet för mänskliga rättigheter, vägleder nämnderna i att tillämpa ett *rättighetsbaserat* arbetssätt som handlar om att stärka människors *egenmakt*. Detta är mycket centralt i den verksamhet som överförmyndarförvaltningen bedriver. Det handlar om att

stärka huvudmannens ställning och skydd samt delaktighet i beslut som rör hen så långt som detta är lämpligt och möjligt. I utbildningen av nya gode män och förvaltare, betonas vikten av att involvera sin huvudman i arbetet, informera och göra hen delaktig i beslut. Då godmanskapet bygger på frivillighet är själva tanken att stärka människors egenmakt. Överförmyndarförvaltningen ser fram emot att få stöd i detta arbete genom de sex handlingsplanerna.

Överförmyndarförvaltningen anser att den trappmodell som tagits fram för att stötta verksamheter i arbetet med mänskliga rättigheter, bör kompletteras med konkreta exempel för varje ”steg” och metodstöd bör finnas om hur dessa steg kan genomföras. (se s. 9) Det är även av ännu större vikt att konkretisera hur uppföljningen kan/bör ske genom att även använda denna trappmodell, vilket även förespråkas i programmet. Uppföljning är ofta något som brister i de många verksamheter.

Bilagor

1. Program för mänskliga rättigheter
2. Tjänsteutlåtande Program för mänskliga rättigheter